

зумовлює перевищення туристичних пропозицій над попитом і як наслідок загострення «здорової» конкуренції на міжнародному туристичному ринку.

Список використаних джерел

1. Король О.Д. Туристична подорож як форма міграції населення //Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 80: Географія. – Чернівці: ЧДУ, 2000. –С. 90–93.
2. Малолетко А. Н. Национальные интересы развития туризма как элемент экономической безопасности страны [Электронный ресурс] /А. Н. Малолетко //Вестник ассоциации вузов туризма и сервиса. – 2010. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/natsionalnye-interesy-razvitiya-turizmakak-element-ekonomicheskoy-bezopasnosti-strany>. - Назва з екрану (10.02.2021).
3. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://tourlib.net/books_ukr/smal.htm. - Назва з екрану (11.02.2021).
4. International tourist arrivals & International tourism receipts [Електронний ресурс]: UNWTO Tourism Highlights, 2019 Editions. – Режим доступу: https://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2019.pdf. - Назва з екрану (13.02.2021).
5. Савранчук Л.А., Явкін В.Г. Рекреаційна географія: Письмові консультації. - Чернівці: Чернівецький національний університет, 2012. - 110 с.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В ПАРКАХ

*Марія Володимирівна Побережник,
студентка бакалаврату кафедри туризму
Алла Володимирівна Кравченко
канд. екон. наук доц. кафедри туризму
факультету природничо-географічної освіти та екології
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна*

Загально визнано, що традиційна народна культура здатна стати єдиним засобом збереження культурної різноманітності в боротьбі з глобалізацією і асиміляцією. Вітчизняний і світовий досвід свідчить про те, що забуття народних традицій, їх втрата загрожують не тільки розпадом етнокультурних зв'язків (в першу чергу - міжпоколінних), втратою національного суверенітету, а й в цілому утворенням чужих природі етносу аномалій в житті суспільства, які часом мають важкі, незворотні наслідки. Витіснені з життя суспільства як пережитки минулого багато елементів етнічних культур сьогодні починають відігравати помітну роль як в сучасному культурному просторі в цілому, так і безпосередньо в житті народів – носіїв цих традицій. Все виразніше усвідомлюється завдання відновлення і стимулювання природного механізму

передачі, відтворення, збереження культурного традиційного матеріалу на основі його доповнення сучасними технологіями підтримки і пропаганди [1].

Поняття туризм для нас давно вже не нове. Коли ми говоримо про туризм, ми практично завжди уявляємо людей, відпочиваючих в різних країнах, або відвідують зони відпочинку на території своєї країни, під час своїх відпусток або канікул. Ці люди — туристи — під час такого відпочинку можуть займатися різною діяльністю: від самого простого купання, плавання та прийняття сонячних ванн до походів по пізнавальних екскурсій, катання на конях, занять різними видами спорту і так далі.

Подорожували люди завжди. Спочатку, з метою освоєння нових територій, потім переселялися і мігрували вже з іншими цілями. Для деяких народів подорож є якимось способом життя, який встановлювався століттями і викликаний був особливостями клімату проживаючої місцевості.

Туризм сьогодні - це сфера соціально-економічного комплексу, яка в багатьох країнах перетворилася на індустрію, що бурхливо розвивається. На думку деяких дослідників, які використовують метод системного дослідження туризму, ця система створена на стику таких суміжних суперсистем, як «суспільство», «економіка», «навколишнє середовище».

Сам термін «екологічний туризм» в 1983 році був запропонований мексиканським економістом-екологом Гектором Цебаллос-Ласкурейном. В його понятті екотуризм — це «поєднання подорожі з екологічно чуйним ставленням до природи, що дозволяє об'єднати радість знайомства і вивчення зразків флори і фауни з можливістю сприяти їх захисту». Простіше кажучи, це — відповідальний перед природою, що сприяє її захисту, підвищує екологічну культуру туриста, тобто виконує просвітницьку функцію, від туризму [2].

Таким чином, екотуризм є важливим компонентом так званого «сталого розвитку» природних територій, значущих для туристської діяльності, іншими словами, є різновидом сталого туризму. Для сучасного ринку туріндустрії України «екологічний туризм» — поняття досить незвичайне, хоча в інших розвинених країнах він досить популярний і вважається одним з найбільш швидкозростаючих видів туризму.

В Україні розвиток екотуризму стримується недосконалістю інструментів розвитку, управління. Нестача наукових знань в галузі екологічного туризму, слабка вивченість проблем його розвитку на території країни, є мотивом наукових досліджень, спрямованих на розробку науково-методичних підходів до підвищення значущості еколога-туристського продукту. Він в свою чергу сприяє не тільки збереженню природних ресурсів, але й є інструментом, який сприяє зменшити негативний вплив забруднення навколишнього середовища великих міст області на здоров'я населення. Екологічний туризм є найбільш екологічно безпечним видом природокористування [3].

Основними об'єктами екологічного туризму, що володіють найбільшим потенціалом для його розвитку є особливо охоронювані природні території, представлені на території України заповідниками та національними парками.

Чому саме на території національних парків найбільш перспективно розвивати екологічний туризм?

По-перше, території національних парків містять унікальні природні території та екосистеми не торкнуті людиною.

По-друге, національні парки є єдиними структурами, здатними виконувати головні умови розвитку екотуризму – планувати, прогнозувати, оцінювати і контролювати туристську діяльність.

По-третє, існуючі на території національних парків правові механізми регулювання туристської діяльності та їх дотримання сприяють у зменшенні негативного впливу туризму на навколишнє середовище.

По-четверте, поєднуючи в собі еколого-просвітницьку та еколого-туристську діяльність, екологічний туризм на території національних парків підвищує рівень екологічної освіти.

По-п'яте, основною метою розвитку екологічного туризму в національних парках є збереження природних і культурних ландшафтів, а не отримання максимального прибутку.

По-шосте, розвиток екологічного туризму на території національних парків є джерелом доходу і нових робочих місць для місцевого населення, що володіє достатньо високим рівнем освіти поблизу національних парків, де високий рівень безробіття.

Водночас було виділено низку проблем і недоліків, що ускладнюють розвиток екологічного туризму на територіях національних парків. До них можна віднести:

- Відсутність узгодженості дій з розвитку екологічного туризму на територіях національних парків між органами місцевого самоврядування, самими національними парками, турфірмами та місцевими жителями.

- Низький рівень фінансування екологічного туризму на територіях національних парків з боку держави та органів місцевого самоврядування. Як правило, кошти на створення умов для розвитку екологічного туризму, з державного бюджету не виділяються, а одержуваний парками дохід від туризму дуже малий для того, щоб самостійно займатися розвитком своєї території.

- Слабо розвинена нормативно-правова база, немає єдиних методів визначення рекреаційних навантажень та моніторингу, в результаті чого неконтрольований потік туристів призводить до деградації великої кількості пам'яток парку.

- Незадовільний стан туристської інфраструктури на територіях більшості національних парків, які у зв'язку з цим не можуть контролювати відвідування парків туристами та екскурсантами.

- Відсутність рекламно-інформаційних матеріалів, не всі парки сьогодні мають свої сайти, не достатньо інформації про райони проведення екологічних турів, мало спеціалізованої інформації.

- Недостатньо висококваліфікованих фахівців у сфері організації та управління екологічним туризмом на території національних парків.

- Не достатня інформованість місцевого населення про можливості екологічного туризму і необхідність їх участі в його розвиток, в результаті чого, слабка підприємницька активність місцевого населення [4].

Отже, національні парки володіють великим потенціалом для розвитку екологічного туризму, але лише одиниці з них активно його розвивають. А екологічний туризм є напрямком, який сприяє вирішенню проблем охорони природи і раціонального використання природних ресурсів, а також соціально-економічного розвитку окремих регіонів.

Список використаних джерел

1. Арсеньева Е. И., Кусков А. С., Феоктистова Н. В. Основные концепции и направления современного экотуризма: компаративный анализ //http://www.tourlib.columb.net.ua/Statti/Tourism/arsenjeva.htm
2. Білявський Г. О., Бутченко Л. І., Навроцький В. М. Основи екології: теорія та практикум: Навч. посіб. – К.: Лібра, 2004. – 386 с.
3. Гетьман В. І. Екотуризм чи екологічний туризм: теорія і реальність /В. І. Гетьман //Рідна природа. – 2002. – № 3. – С. 24–29.
4. Гетьман В. І. Основні завдання і проблеми розвитку екотуризму в національних природних парках і біосферних заповідниках України /В. І. Гетьман //Гори і люди (у контексті сталого розвитку): Матеріали Міжнар. конф. присвяченої Міжнар. року гір (м. Рахів, 14–18 жовтня 2002 р.). Т.1. – С. 304–313.

НАПРАЦЮВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПАРКУ ПРИРОДИ
«БЕРЕМИЦЬКЕ» БІРДВОЧИНГ ЯК НАПРЯМОК ТУРИЗМУ

*Ростислав Ігоревич Полушвайко
менеджер з туризму
Благодійної організації
«БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД
«Беремицьке Біосфера»
Чернігівщина-м. Київ, Україна*

Антропоцен — неформальний геохронологічний термін, що позначає геологічну епоху, в якій рівень людської активності відіграє істотну роль в екосистемі Землі [1]. Цей період прийнято вважати починаючи з 1950 року і відповідно в цей період ми з вами проживаємо. Характерною ознакою антропоцену є стрімке скорочення біорізноманіття і вимирання тисяч видів флори та фауни. Відповідно з кожним роком у окремого мешканця Землі все менше шансів спостерігати за природою і бачити її такою, якою її бачили наші предки сотні і тим більше тисячі років тому.